

TOOLBOX Lawaai op het werk

Lawaai op het werk kan de gezondheid schaden. Het bekendste gevolg is gehoorverlies. Lawaai en geluidhinder kunnen echter ook leiden tot meer stress en een verhoogde kans op ongevallen.

Gehoorgeschediging

Dit kan het gevolg zijn van een mechanische blokkade in de geluidsoverdracht naar het binnenoor of beschadiging van de haarcellen in het slakkenhuis.

Lawaaidoofheid

Dit is de meest voorkomende beroepsziekte (1/3). Het wordt meestal veroorzaakt door langdurige blootstelling aan hard lawaai. Het eerste symptoom is het wegvallen van hoge tonen. Zonder lawaai bestrijding zullen op een gegeven moment ook de lage tonen minder hoorbaar worden. Dit gebeurt meestal aan beide oren en is onomkeerbaar.

Gehoorverlies kan ook optreden zonder langdurige blootstelling door korte pulsgeluiden, zoals door spijkerpistolen. Ze kunnen permanente gevolgen hebben zoals gehoorverlies en constante oorsuizing. Sterke impulsgeluiden kunnen zelfs het trommelvlies doen scheuren. Dit is pijnlijk, maar het kan genezen.

Oorsuizing

Dit is een tuitend, sissend of gonzend geluid in je oren. Overmatig geluid verhoogt de kans op oorsuizing. Impulsgeluid kan het risico aanzienlijk doen toenemen. Oorsuizing kan een eerste aanwijzing zijn van gehoorgeschediging ten gevolge van lawaai.

Verhoogde kans op ongevallen

Het verband wordt erkend in de "Richtlijn betreffende lawaai". Lawaai kan ongevallen veroorzaken omdat:

- werknemers meer moeite hebben om opmerkingen en signalen te horen en correct te begrijpen;
- werknemers het geluid van naderend gevaar of waarschuwingssignalen niet meer horen;
- werknemers, zoals chauffeurs, er door worden afgeleid;
- het de stress op de werkvloer verhoogt, waardoor de kans op fouten toeneemt.

Verstoring van mondelinge communicatie

Doeltreffende communicatie is vaak essentieel. Hiervoor is ter hoogte van het oor een spraakniveau nodig dat minstens 10 dB hoger ligt dan het omgevingslawaai. Een sterke verstoring wordt het sterkst ervaren als:

- omgevingslawaai zich vaak voordoet;
- de luisteraar al een licht gehoorverlies heeft;
- er niet in de moedertaal van de luisteraar wordt gesproken;
- de fysieke of mentale gesteldheid van de luisteraar is aangetast door een slechte gezondheid, vermoeidheid of een verhoogde werkdruk.

Stress

Arbeidsgebonden stress ontstaat wanneer een werknemer niet kan voldoen aan de eisen van de werkomgeving en hierop geen invloed kan uitoefenen. Er bestaan veel factoren die bijdragen aan stress en het komt dan ook zelden voor dat stress slechts één oorzaak heeft.

In welke mate geluid invloed heeft op stress hangt af van een samenspel van factoren:

- het soort geluid, zoals volume, toonhoogte en voorspelbaarheid;
- de moeilijkheid van de taak die de werknemer uitvoert;
- het beroep van de werkgever;
- de conditie van de werknemer. Ook bij vermoeidheid een geluidsniveau in bepaalde situaties stress veroorzaken, terwijl het op andere momenten onschadelijk is.